

בית הבחירה למאירי מסכת בבא קמא דף ח עמוד ב

זה שלקח שלשה קרקעות ולקח עדית באחרונה ומת המוכר שאלמלא שאינו רוצה בתקנת הנחתי לך מקום היו כלם גובים מעדית כמו שבארנו אם מכר אחר כן בינונית וזבורית ושייר עדית לפניו אין ספק שכלם באים וגובים מן העדית שאין מקום לומר אי אפשר בתקנת חכמים במקום שחב לאחרים מלבד תובע שלו ולא שתפרש מצד שאותו שנשאר בידו נקרא בני חרי אצל אותם של לוקח שני ששניהם משועבדים הם וטרפא שלהם שזה אצל זה שאם תאמר שנכסי לוקח שני נקראים משועבדים בערך אל נכסי הראשון א"כ אפילו לא היתה עדית אחרונה אתה אומר כן הא אין הטעם אלא מפני שלוקח שני אומר לו הרי עדית היה אחרון ואי אפשר לו עכשו להפקיע ממנו בטענת אי אפשרי מטעם שכתבנו ועוד מטעם אחר שכל המפקיע עצמו מן התקנה צריך להזמין עצמו לדין כלומר איני רוצה בתקנה אלא בדין אבל זה שאין עשיית הדין בידו שהרי אין בינונית וזבורית בידו אין לו רשות להפקיע התקנה אבל אם מכר את העדית ושייר לעצמו בינונית וזבורית שמא אתה סבור שיהיו כלם גובים מן העדית שהיה אחרון הואיל ואין כאן טעם אי אפשרי שהרי אין לוקח ראשון רוצה עכשו בדין אי אפשרי תדע שאין הדבר כן ואין גובין כלל אלא כולו בדיני מה מכר לו ראשון לשני כל זכות שתבא לידו ואחר שהראשון היה רשאי להגבותם בבינונית אף על פי שלקח עדית אחרונה כמו שביארנו אף אלו אומרים לו לך אצל בינונית כאלו הבינונית בידם שהם עומדים במקום הראשון לטענה זו ודוחים לבעל חוב אצל בינונית של ראשון וכתבת אשה לזבורית ואין הפרש בזו בין שמכר ראשון לשני באחריות בין שמכר שלא באחריות:

שיטה מקובצת מסכת בבא קמא דף ח עמוד ב

ראב"ד

מה מכר ראשון לשני כל זכות שתבא לידו. יכול לוקח שני לומר ללוקח ראשון אתה חייב לפטור אותי ממקין ומבעל חוב ומכתובה ולהגבות אותם בדיניהם כאלו היו כולם אצלך. וזה הטעם בין שמכר ראשון לשני באחריות בין שמכר שלא באחריות גם אין באים לו מטעם שיכול לומר הלוקח השני לראשון נכסיך בני חורין הם אצל בעל חוב יותר משלי כי כולם משועבדים הם אלא מן הטעם שפירש מה מכר וכו'. **הראב"ד ז"ל.**

רש"י מסכת כתובות דף צב עמוד א

רצה מזה גובה רצה מזה גובה - וכדמסיים ואזיל דזבן לוי משמעון בינונית ששעבוד בעל חוב עליה ולא שבק בינונית משל ראובן אצל שמעון הלכך רצה לגבות משמעון עידית גובה דאמר ליה אתה לקחת כל השדות ונכנסת תחת ראובן להשתעבד לחובי וכל זמן שאמצא משל ראובן אצלך כלום לא אטריח את לוי שהניח לי מקום לגבות רצה מלוי גובה כגון אם לא ימצא אצל שמעון משל ראובן אלא זיבורית גובה בינונית מלוי דא"ל לקחת את שעבודי בינונית שדיני מוטל עליה ואף על גב דאילו לקחה לוי לבינונית זו מראובן והניח אצלו זיבורית לא היה יכול בעל חוב דראובן לחזור על לוי כדתנן אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין ואפי' הן זיבורית התם הוא דראובן בעל חובו הוא ואמור רבנן מפני תקון העולם כל זמן שיש אצל בעל חובו כדי חובו לא יטרוף לקוחות אבל כאן שמעון לאו בעל חובו הוא ואף עליו מכח טירפא הוא בא.

תוספות מסכת בבא בתרא דף מג עמוד א

מפני שמעמידה בפני בעל חובו - וא"ת מאי איריא מפני שמעמידה תיפוק ליה משום דלא נחא ליה דתיהוי תרעומת עליו כדאמר' בפ"ק דב"ק (דף ח:): ראובן שמכר שדה לשמעון שלא באחריות ואתא בעל חובו וקטריף לה מיניה דינא הוא דאתי ראובן ומשתעי דינא בהדיה ולא מצוי א"ל לאו בעל דברים דידי את דא"ל לא נחא לי דתיהוי לשמעון תרעומת עילואי וי"ל דאין נפסל בשביל כך לעדות א"נ הכא מיירי אפילו במכיר בה שהיא שלו דליכא תרעומת.